

9. Lynn S. What is CRM? [Електронний ресурс] // PC Mag, 2011. URL: <https://www.pcmag.com/archive/what-is-crm-286476> (дата звернення: 17.11.2024)

10. Bond V. Jr. Survivors of DMS shifts tell their tales. [Електронний ресурс] // Automotive News, 2017. URL: <https://www.autonews.com/article/20170508/RETAIL07/305089978/survivors-of-dms-shifts-tell-their-tales/> (дата звернення: 17.11.2024)

11. Taylor V. Supply Chain Management: The Next Big Thing? [Електронний ресурс] // Bloomberg Businessweek, 2011. URL: <https://web.archive.org/web/20110923192604/http://www.businessweek.com/business-schools/supply-chain-management-the-next-big-thing-09122011.html> (дата звернення: 17.11.2024)

12. Joshi G. Management Information Systems. New Delhi : Oxford University Press, 2013. p. 328.

Анна ЩЕБЕТОВА

здобувач освіти, магістрант з економіки

Петро ПЕРЕВА

доктор економічних наук, професор

Національний технічний університет «ХПІ», м. Харків

ORCID: 0000-0002-6256-9329

ЦИФРОВІ ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Цифрові технології відкривають нові перспективи для сталого розвитку, сприяючи ефективному використанню ресурсів, зниженню впливу на навколишнє середовище і забезпеченню інклюзивного економічного зростання. Дедалі більше компаній та організацій використовують цифрові інструменти, щоб інтегрувати сталі практики у свою діяльність і тим самим наблизитися до досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР), встановлених ООН [1, с.2-44; 2, с. 2-5]. У сучасному світі цифрова економіка набуває все більшого значення, надаючи помітний вплив на сталий розвиток, що потребує глибокого аналізу [3, с. 5-74 4, с.78; 6, с. 3-5]. Цифрові технології мають значний потенціал для досягнення Цілей сталого розвитку, але для їх ефективної реалізації важливо розробляти та впроваджувати обґрунтовані стратегії. У доповіді розглядається, як цифрова еконо-

міка може підтримати сталий розвиток та які підходи допоможуть досягти ЦСР.

Подолання розриву: роль цифрової економіки у сталому розвитку. Досягнення сталого розвитку означає забезпечення задоволення потреб сьогодення без шкоди для майбутніх поколінь, що є складним завданням. Розвиток цифрової економіки надає потужні інструменти та стратегії, які можуть прискорити прогрес у досягненні Цілей сталого розвитку, встановлених Організацією Об'єднаних Націй [1, с.2-44; 2, с. 2-5]. Використання цифрових технологій та підтримка інновацій може допомогти створити більш інклюзивне, ресурсоефективне та стійке майбутнє.

Ефективність використання ресурсів та екологічні практики. Цифрові технології, такі як Інтернет речей (IoT) та штучний інтелект (ШІ), допомагають оптимізувати використання природних ресурсів [4, с.79]. Наприклад, розумні мережі можуть ефективніше розподіляти електроенергію, аналізуючи попит в реальному часі, а точне землеробство дозволяє аграріям знижувати використання води та добрив, що сприяє зменшенню відходів і мінімізації екологічного впливу. Цифрова економіка може мати значний вплив на сталий розвиток у різних секторах:

- *оптимізуйте використання ресурсів.* Аналітичні додатки та технології Інтернету речей (IoT) дозволяють галузям оптимізувати використання ресурсів. Наприклад, розумні мережі можуть підвищити ефективність розподілу енергії за рахунок аналізу даних про споживання енергії в режимі реального часу, а технології точного землеробства допомагають фермерам більш економно використовувати воду та добрива;
- *циркулярна економіка.* Цифрові технології сприяють переходу до економіки замкненого циклу, де продукція призначена для тривалого використання, ремонту та переробки. Платформи для обміну вживаними пристроями та технології 3D-друку дозволяють зменшити кількість відходів та мінімізувати викиди за рахунок локалізації виробничих ланцюжків;
- *зміцнення екологічно сталих практик.* Мобільні додатки можуть надавати споживачам інформацію про вплив продуктів на навколишнє середовище, що допомагає їм робити усвідомлений вибір. Цифрові платформи також можуть зв'язуватися з місцевими виробниками та екологічними ринками, сприяючи сталому виробництву та споживанню.

Прозорість і простежуваність ланцюжків поставок. Блокчейн та інші технології відстеження надають можливість контролювати походження та етапи виробництва продуктів. Це сприяє зростанню прозорості у ланцюгах постачання і забезпечує відповідальне споживання, оскільки споживачі можуть перевірити екологічність товарів, які вони купують [6, с.4]. Цифрова економіка сприяє підвищенню прозорості та простежуваності ланцюжків поставок, що важливо для забезпечення сталих практик:

- *моніторинг та верифікація.* Технології блокчейн дозволяють відстежувати походження продукції на всіх етапах ланцюжка поставок, що дає можливість перевіряти заяви брендів про екологічність.
- *боротьба з незаконною діяльністю.* Покращена простежуваність допомагає боротися з такими практиками, як незаконна вирубка лісу або торгівля дикими тваринами, захищаючи біорізноманіття та екосистеми.

Інклюзивне зростання та підвищення стійкості. Розширення доступу до цифрових технологій є ключовим для інклюзивного сталого розвитку. Інвестиції в інтернет-інфраструктуру, особливо у віддалених і сільських регіонах, дозволяють більшій кількості людей приєднуватися до цифрової економіки, отримувати нові знання та можливості для працевлаштування [8, с.88-90]. Цифрова економіка сприяє інклюзивному зростанню та підвищує стійкість:

- *подолання цифрового розриву.* Забезпечення рівного доступу до цифрових технологій вимагає інвестицій в інфраструктуру та програми цифрової грамотності, які дозволяють більшій кількості людей брати участь у цифровій економіці.
- *розширення можливостей* місцевих громад. Цифрові платформи дозволяють дрібним виробникам і ремісникам вийти на більш широкий ринок, відкриваючи економічні можливості для віддалених регіонів.
- *протистояння зміні клімату.* Цифрові технології можуть сприяти управлінню ризиками та готовності до стихійних лих. Системи раннього оповіщення, засновані на погодних умовах, допомагають ефективно реагувати на природні загрози, а цифрові інструменти для відстеження вирубки лісів і рівня моря підтримують зусилля щодо захисту навколишнього середовища.

Сприяння інноваціям та глобальному співробітництву. Інновації та співпраця мають важливе значення для розкриття повного потенціалу цифрової економіки [9, с.390; 10, с.21]:

- *заохочення зелених інновацій.* Для успішної цифрової трансформації сталого розвитку потрібне навчання та розвиток цифрових навичок серед працівників. Це не тільки підвищує конкурентоспроможність, а й допомагає бізнесу впроваджувати екологічно чисті практики на всіх рівнях. Державна підтримка досліджень у галузі чистої енергії та зелених матеріалів може прискорити розробку технологій, що сприяють сталому розвитку;
- *міжнародне співробітництво.* Сталий розвиток вимагає глобальних зусиль, міжнародного обміну знаннями та спільної роботи над рішеннями.

Щоб цифрова економіка максимально сприяла сталому розвитку, важливе значення мають співпраця і координація зусиль на міжнародному рівні. Такі ініціативи, як державно-приватне партнерство, інвестиції в дослідження та розробки екологічно чистих технологій, а також програми, що підтримують інновації, допомагають прискорити сталий розвиток. Цифрові технології надають унікальні можливості для трансформації суспільства, зменшення впливу на навколишнє середовище і побудови інклюзивного майбутнього. Використання цього потенціалу може забезпечити значний внесок у глобальні ініціативи зі сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Наша робота над досягненням Цілей сталого розвитку в Україні. Організація Об'єднаних Націй Україна. URL: <https://ukraine.un.org/uk/sdgs>
2. Цілі сталого розвитку. Дія Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/handbook/sustainable-development-goals/cili-stalogo-rozvitku>
3. Красностанова Н., Якименко Т. Вплив цифровізації на сталий розвиток організації. *Економіка та суспільство*. 2023. 48. С.1-9.
4. Хомяк Наталія Владислав Гринюк. Вплив цифровізації на сталий розвиток громад. *REBUILD UKRAINE: справа всього цивілізованого світу: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції* (Луцьк, 15 березня 2023 р.). / ред. Н. В. Павліха. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 77-81.

5. Перерва П. Г. Управління інноваційною діяльністю підприємства. *Маркетинг: підручник* / За ред. О. А. Старостіної. К.: Знання, 2009. С. 461-518.
6. Вплив процесів цифровізації на розвиток інновацій. Agency of European Innovations. URL: <https://aei.org.ua/2464/>
7. Compliance program: [tutorial] / P. G. Pererva [et al.]; ed.: P. G. Pererva, G. Kocziszky, M. Veres Somosi. Kharkov ; Miskolc : NTU “KhPI”, 2019. 689 p.
8. Перерва П. Г., Ткачова Н. П., Шаульська Л. В. Рефлексивне управління підприємствами в умовах діджиталізації бізнес-процесів в промисловій та аграрній сферах. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. Харків: 1 (191). 2024. С. 87-101.
9. Sikorska M., Kocziszky György, Pererva P. G. (2017) Compliance service at guest services enterprises. *Менеджмент розвитку соціально-економічних систем у новій економіці: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* Полтава: ПУЕТ, 2017. С. 389-391.
10. Nagy S., Sikorska M., Pererva P. (2018) Current evaluation of the patent with regarding the index of its questionnaire. *Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами: матеріали 9-ї Всеукр. наук.-практ. конф.*, 19 квітня 2018 р. Київ: НАУ, 2018. С. 21-22.

Владислав ПОНОМАРЬОВ

*аспірант Національного технічного університету «ХПИ», м. Харків
ORCID: 0000-0001-8742-5615*

ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Кожне промислове підприємство повинно періодично визначити показники ефективності своєї виробничо-комерційної діяльності, за значеннями яких оцінюється в першу чергу продуктивність праці, а потім вже оцінюється наявний прогрес (регрес) у досягненні тих чи інших цілей та завдань [1, с.79]. Тому конче необхідна ефективна адміністративна діяльність топ-менеджменту підприємства по впровадженню та постійній підтримці систем інформаційного обліку та контролю, а також матеріального та морального стимулювання інформаційного забезпечення. Важливим також є і навчання персоналу